

Sudan in Mednarodno kazensko sodišče

P6_TA(2008)0238

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. maja 2008 o Sudanu in Mednarodnem kazenskem sodišču

(2009/C 279 E/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Sudanu,
  - ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča in začetka njegove veljavnosti 1. julija 2002,
  - ob upoštevanju sprejetja resolucije varnostnega sveta Združenih narodov št. 1593 z dne 31. marca 2005,
  - ob upoštevanju zaključkov Sveta o Sudanu/Čadu z dne 11. decembra 2007 in 30. januarja 2008,
  - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije o obletnici predaje zadeve o razmerah v Darfurju/Sudanu Mednarodnemu kazenskemu sodišču, sprejete dne 31. marca 2008,
  - ob upoštevanju o podelitvi nagrade Saharova leta 2007 Salihu Mahmudu Osmanu, sudanskemu odvetniku za človekove pravice, ki dela v regiji Darfur v Sudanu, za njegova prizadevanja, da se zagotovi pravica žrtvam državljanske vojne v Darfurju,
  - ob upoštevanju kampanje „pravica za Darfur“, ki jo je začela velika skupina nevladnih organizacij, da bi prisilile Sudan k sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem in upoštevanju nalogov sodišča za prijetje,
  - ob upoštevanju člena 115(5) svojega Poslovnika,
- A. ker so varnostne razmere v Darfurju še vedno zelo nestabilne in je prišlo do pomembnih nasilnih spopadov med uporniškimi gibanji in vladnimi silami, kar vpliva na humanitarne operacije,
- B. ker je globoko pretresen zaradi trpljenja stotisočev moških, žensk in otrok, ki so bili pretepeni, umorjeni, posiljeni ali so drugače trpeli zaradi konflikta v Darfurju, ter ker opaža, da se razmere od leta 2003 spiralno slabšajo in da se nadaljujejo vsesplošni zračni napadi na civiliste,
- C. ker načelo Združenih narodov „odgovornost zaščititi“ določa, da so drugi odgovorni za zagotavljanje potrebne zaščite, če nacionalni organi očitno ne zaščitijo svojega prebivalstva,
- D. ker je varnostni svet Združenih narodov marca 2005 primer o razmerah v Darfurju predal Mednarodnemu kazenskemu sodišču, po čemer se je začela preiskava,
- E. ker je Sudan podpisal Rimski statut, s katerim je bilo leta 2002 ustanovljeno Mednarodno kazensko sodišče, vendar ga ni ratificiral,
- F. ker je sudanska vlada kot članica Združenih narodov obvezana sodelovati z Mednarodnim kazenskim sodiščem skladno z resolucijo 1593 (2005), ki jo je Varnostni svet sprejel v skladu s svojimi pooblastili iz poglavja 7,

Četrtek, 22. maj 2008

- G. ker je osupel nad dejstvom, da je sudanska vlada od izdaje nalogov za prijetje večkrat zavrnila sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem in je celo povečala število dejanj, s katerimi kljubuje Mednarodnemu kazenskemu sodišču in mednarodni skupnosti,
- H. ker je aprila 2007 Mednarodno kazensko sodišče izdalo naloga za prijetje nekdanjega sudanskega notranjega ministra Ahmada Haruna in nekdanjega vodje džandžavidske milice Alija Mohameda Ali Abdelrahmana, znanega tudi pod imenom Ali Kušajb, zaradi 51 domnevnih vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu,
- I. ker je Ahmad Harun zdaj minister za humanitarne zadeve in je torej odgovoren za blaginjo žrtev zločinov, ki jih je domnevno sam zagrešil, ter tudi za stike z mednarodnimi mirovnimi silami – UNAMID (United Nations African Union Mission) v Darfurju; ker je postal tudi predsednik vladnega odbora, zadolženega za pritožbe o kršitvah človekovih pravic; in ker je bil Ali Kušajb, ki je bil v sudanskem priporu zaradi drugih obtožb, ko so bili izdani nalogi za prijetje, spuščen oktobra 2007, čeprav ga je iskalo Mednarodno kazensko sodišče,
- J. ker so varnostnemu svetu Združenih narodov junija 2007 in ponovno decembra 2007 iz urada tožilca poročali o neuspehu in nepripravljenosti sudanske vlade za sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem in ker je ugotovil, da niso bili sprejeti ukrepi za prijetje in predajo Ahmada Haruna in Ali Kušajba,
- K. ugotavlja, da bo 5. junija 2008 generalni tožilec Mednarodnega kazenskega sodišča Luis Moreno Ocampo sedmič poročal varnostnemu svetu Združenih narodov o napredku preiskav v Darfurju in o sodelovanju, ki so ga ponudile sudanske oblasti,
- L. je odločen, da bo podprl Mednarodno kazensko sodišče v tej odločilni fazi njegovega dela ter da je prenehanje nekaznovanja za načrtovalce in pripravljavce grozovitih zločinov, zagrešenih v Darfurju, bistveno za rešitev spora v Darfurju,
- M. ker so 10. in 11. maja 2008 uporniki Gibanja za pravico in enakost (JEM – Justice and Equality Movement) izvedli napad na Omdurman, blizu Kartuma, ki je terjal najmanj 200 žrtev,
- N. ker so 20. maja 2008, po prvem valu spopadov teden prej, izbruhnili hudi boji v Abijeju, z nafto bogatim območjem, za katerega se potegujeta sever in jug, med sudansko vojsko in Sudansko ljudsko osvobodilno vojsko (SPLA – Sudan People's Liberation Army), katerih posledica je po mnenju Združenih narodov od 30 000 do 50 000 razseljenih oseb in še neznano število smrtnih žrtev,
- O. ker so 4. maja 2008 letala sudanske vojske bombardirala civilne cilje v severnem Darfurju, zaradi česar je umrlo 12 civilistov,
- P. ker je do sedaj spor v Sudanu po nedavnih ocenah Združenih narodov terjal približno 30 000 žrtev ter 2,5 milijona notranje razseljenih oseb in beguncev ter ker negotovost v darfurski regiji narašča,
- Q. ker ima UNAMID še vedno samo 7 500 čet in manj kot 2 000 policistov v tej regiji, od odobrenih 26 000,
1. odločno obsoja stalno zavračanje Sudana glede sodelovanja z Mednarodnim kazenskim sodiščem, prijetja in predaje Ahmada Haruna in Ali Kušajba Mednarodnemu kazenskemu sodišču ter glede izpolnjevanja svojih mednarodnih obveznosti po humanitarnem pravu, s čimer izkazuje očitno nespoštovanje do stotine tisočev žrtev in njihovih družin ter milijonov oseb, ki so bile po začetku konflikta prisiljene zapustiti svoje domove;
  2. poziva sudansko vlado, naj ratificira statut Mednarodnega kazenskega sodišča, upošteva resolucijo varnostnega sveta Združenih narodov št. 1593 (2005), brezpogojno sodeluje z Mednarodnim kazenskim sodiščem in izvaja dosledno in učinkovito preiskavo in pregon vojnih zločinov ter zločinov proti človeštvu, zagrešenih v regiji Darfur;

Četrtek, 22. maj 2008

3. poziva kartumske oblasti, naj nemudoma aretirajo in predajo osumljenca Mednarodnega kazenskega sodišča, takoj prekinejo cikel nekaznovanosti v Darfurju in sodelujejo pri prihodnjih preiskavah Mednarodnega kazenskega sodišča v Darfurju;
4. poziva Svet za splošne zadeve in zunanje odnose dne 16. in 17. junija 2008 in Evropski svet dne 19. in 20. junija 2008, naj razpravljata o poročilu tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča in si prizadevata za sprejetje usmerjenih kazenskih ukrepov EU proti jasno določeni skupini sudanskih uradnikov, ki nosijo odgovornost za to, da Sudan ne sodeluje z Mednarodnim kazenskim sodiščem, vključno z:
  - zamrznitvijo in zasgom sredstev posameznikov, za katere je bilo ugotovljeno, da ovirajo sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem, ter odkrivanje premoženja podjetij, povezanih z Nacionalno kongresno stranko (večinsko vladno stranko), v tujini in ukrepanjem proti tovrstnim dejavnostim, saj se na ta način financirajo milice v Darfurju;
  - ukrepi, ki bodo tem posameznikom ali njihovim zastopnikom preprečevali finančne prenose ali plačila v bankah EU;
  - ukrepi, ki bodo preprečili poslovne in druge ekonomske ali trgovinske odnose med temi posamezniki oziroma pravnimi osebami ali podjetji, ki jih ti posamezniki nadzirajo, ter evropskimi podjetji, pri čemer se je treba osredotočiti zlasti na prihodke iz naftnega sektorja;
5. poziva države članice EU in države kandidatke s sedežem v varnostnem svetu ZN – in sicer Belgijo, Francijo, Italijo, Združeno kraljestvo in Hrvaško – naj med poročanjem tožilca 5. junija 2008 zavzamejo odločno stališče v skladu s skupnim stališčem EU do Mednarodnega kazenskega sodišča in se ustrezno odzovejo na njegove ugotovitve ter Sudan pozovejo, naj nemudoma spoštuje resolucijo varnostnega sveta ZN št. 1593 (2005) in zahteve Mednarodnega kazenskega sodišča;
6. poziva preostale članice varnostnega sveta ZN, naj podprejo vse zahteve za sodelovanje, ki jih v imenu Mednarodnega kazenskega sodišča izrazi njegov tožilec, in še posebej poziva Kitajsko, Rusijo, Južno Afriko in Libijo, da izpolnijo svoje zaveze iz resolucije varnostnega sveta ZN št. 1593 (2005) in 5. junija 2008 ne ovirajo delovanja varnostnega sveta;
7. poziva države članice EU in varnostni svet ZN, da se zavzamejo za izrecno omembo nekaznovanosti in vključitev nalogov za prijete Mednarodnega kazenskega sodišča v uradni mandat za obisk predstavnikov varnostnega sveta ZN v Kartumu, ki je načrtovan za konec maja 2008;
8. poziva Komisijo in države članice EU, naj poskrbijo za to, da občutne razvojne pomoči za Sudan ne bodo posredovale prek ministrstva za humanitarne zadeve pod vodstvom Ahmada Haruna, donatorje pa poziva, naj uradno pritisnejo na sudansko vlado, da Ahmada Haruna odstavi;
9. poziva EU, naj pritisne na Kitajsko, da bi se pridružila mednarodnim prizadevanjem za končanje konflikta in uporabila svoj precejšnji vpliv pri sudanski vladi, glede na to, da je največji kupec sudanske nafte; poziva Kitajsko, naj preneha dobavljati orožje Sudanu;
10. poziva Afriško unijo in Arabsko ligo, naj se dejavno udeležita reševanja razmer v Darfurju in skušata sudansko vlado prepričati, naj sodeluje z uradom tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča v sedanji in prihodnjih preiskavah, in poziva predsedstvo EU, naj sodelovanje Sudana z Mednarodnim kazenskim sodiščem uvrsti na dnevni red političnih dialogov in vrhunskih srečanj ključnih partnerk, kot so Kitajska, Združene države, Afriška unija in Arabska liga;
11. poziva Svet in Komisijo, naj Parlament redno obveščata o sedanjih in načrtovanih prizadevanjih, da bi sudansko vlado pripravila k sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem, ter se zavezuje, da se bo še naprej informiral o tej zadevi in da bo ob vsaki priložnosti načel to temo v pogovorih s sudanskimi uradniki in drugimi sogovorniki;

Četrtek, 22. maj 2008

12. obsoja napad upornikov iz Gibanja za pravico in enakost na Omdurman 10. in 11. maja 2008, pa tudi zračne napade v severnem Darfurju 4. maja 2008, v katerih je bilo ubitih dvanajst in ranjenih trideset ljudi, uničeni pa so bili šola, vodovod in tržnica;
13. izraža resno zaskrbljenost zaradi obnovljenih spopadov med sudansko vojsko in Sudansko ljudsko osvobodilno vojsko v kraju Abijej, zaradi katerih naraščajo potrebe po humanitarni pomoči in ki ovirajo humanitarne operacije, utegnejo pa ogroziti tudi mirovni sporazum iz leta 2005;
14. obsoja kršitve mirovnih sporazumov in sporazumov o premirju, ne glede na to, katera stran jih zgreši, še zlasti pa nasilje nad civilnim prebivalstvom in napade na konvoje s humanitarno pomočjo;
15. poziva sudanske oblasti, predvsem vlado nacionalne enotnosti, naj polno podprejo učinkovito namestitev sil UNAMID ter vsa prizadevanja za umiritev razmer in zagotovitev varnega okolja;
16. znova poudarja, da trajen mir ne bo mogoč, dokler storilci hudih zločinov ne bodo kaznovani; poziva opazovalce EU na mirovnih pogajanjih, naj opozorijo, da je treba storilce kaznovati, sicer ne bo mogoče doseči trajnega spoštovanja pravne države in človekovih pravic v Sudanu;
17. poziva sudansko vlado in vse oborožene skupine, da se izognejo brezobzirnim napadom na civiliste in spolnemu nasilju nad ženskami ter tako spoštujejo človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo;
18. poziva vse strani, vpletene v spor, da ne novačijo in najemajo otrok vojakov, starih manj kot 18 let, ter poziva sudanske oblasti, da zaščitijo razseljene otroke, zlasti mladoletnike brez spremstva, kot določajo ustrezne konvencije;
19. znova poziva vse izvoznice orožja, da slednjega prenehajo prodajati stranem, vpletenim v konflikt v Darfurju, in v svojih odnosih s Sudanom spoštujejo človekove pravice ter mednarodni mir in varnost;
20. je zaskrbljen zaradi množičnih aretacij v Kartumu po napadu upornikov; sudansko vlado opominja na njene obveznosti po Afriški listini o človekovih pravicah in pravicah narodov, po kateri med drugim nihče ne sme biti samovoljno aretiran ali pridržan, vsak posameznik pa ima pravico do obrambe in do sojenja v razumnem roku;
21. poziva posebnega predstavnika EU za Sudan Pekka Haavisto, naj v skladu s svojim mandatom in skupnim stališčem EU do Mednarodnega kazenskega sodišča ravna proaktivno in v pogovorih s sudanskimi sogovorniki in drugimi partnerji izkoristi vsako priložnost za omembo aretacije in predaje Ahmada Haruna in Alija Kušajba ter sodelovanja z Mednarodnim kazenskim sodiščem, posebnega predstavnika pa tudi poziva, naj drugim institucijam EU redno poroča o dogajanju v zvezi s tem;
22. je globoko zaskrbljen zaradi zelo pomanjkljivih sredstev za operacijo UNAMID ter poziva države članice Afriške unije in mednarodno skupnost, naj povečajo svoje prispevke, da bo mogoče v Darfur poslati nujno potrebne dodatne enote in opremo;
23. poziva sudansko vlado, naj spoštuje svojo zavezo, da ne bo več ovirala in omejevala humanitarnih delavcev; poudarja, da je stopnjevanje nasilja v zadnjih mesecih prizadelo tudi delo humanitarnih organizacij, ki so bile zaradi razbojništva in ugrabitev ob pošiljke pomoči, zato so morale organizacije za pomoč v hrani nedavno prepoloviti obroke več kot treh milijonov pomoči potrebnih prebivalcev Darfurja;

Četrtek, 22. maj 2008

24. poziva EU in druge mednarodne udeležence, da uvedejo ustrezne ukrepe proti povzročiteljem nasilja, ki ne spoštujejo premirja in napadajo civiliste, mirovne sile ali humanitarne delavce, in da ustrezno ukrepajo, da bi se nekaznovanost končala;

25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za Sudan, sudanski vladi, vladam držav članic EU in članic varnostnega sveta ZN, institucijam Afriške unije in Arabske lige ter tožilcu Mednarodnega kazenskega sodišča.

Pridržanje političnih nasprotnikov v Belorusiji

P6_TA(2008)0239

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. maja 2008 o pridržanju političnih nasprotnikov v Belorusiji

(2009/C 279 E/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razmerah v Belorusiji, zlasti resolucije z dne 21. februarja 2008 ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju izjave Komisije z dne 21. novembra 2006 o pripravljenosti Evropske unije za obnovo odnosov z Belorusijo in njenimi prebivalci v okviru evropske sosedске politike,
  - ob upoštevanju izjave predsedstva Evropske unije z dne 28. marca 2008 o Belorusiji,
  - ob upoštevanju izjave o vnovičnih aretacijah in šikaniranju političnih nasprotnikov, ki jo je 29. aprila 2008 podalo predsedstvo Evropske unije,
  - ob upoštevanju izjave o najnovejših dogodkih v odnosih med Belorusijo in Združenimi državami Amerike, ki jo je 6. maja 2008 podalo predsedstvo Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 115(5) svojega Poslovnika,
- A. ker sta bili Andreju Kimu in Sergeju Parsijukeviču, beloruskima aktivistoma, naklonjenima demokraciji, izrečeni visoki kazni za sodelovanje na miroljubnih podjetniških demonstracijah 10. in 21. januarja 2008,
- B. ker je Aleksander Kazulin še vedno v priporu, kar je zgolj eden od primerov neupoštevanja načel in obveznosti Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), katere članica je Belorusija,
- C. ker je pozval Svet in Komisijo, naj za mednarodne organizacije pripravita predlog, ki bo Lukašenkov režim podvrigel dodatnemu pritisku, in zahteval, naj se predstavi sveženj ciljnih sankcij, ki bi resno prizadele zatiralce, ne da bi dodatno povečale trpljenje državljanov Belorusije,
- D. ker je obsodil uporabo sile in aretacijo večjega števila udeležencev dneva svobode v Minsku in drugih beloruskih mestih 25. marca 2008,
- E. ker sta odločitev beloruske vlade, da deseterico ameriških diplomatov uvrsti med nezaželene osebe, in prisilni izgon ameriškega veleposlanika iz Belorusije neupravičeni dejanji, ki ogrožata interese prebivalcev Belorusije,

---

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0071.